

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра цивільного та господарського права

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету
_____ Анатолій ДІБРОВА

“ ____ ” _____ 2025 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри цивільного та
господарського права
протокол № 11 від “13”05.2025 р.

Завідувач кафедри
_____ Олексій ПІДДУБНИЙ

“РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОПП “Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність”

_____ Валентина ЯВОРСЬКА

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«ПІДПРИЄМНИЦЬКЕ ПРАВО»

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	076 «Підприємництво та торгівля»
Освітня програма	«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Факультет	Економічний

Розробник	старший викладач кафедри цивільного та господарського права, доктор філософії, Оксана АДАМОВИЧ
-----------	--

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни

«Підприємницьке право»

Дисципліна «Підприємницьке право» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти знань про правові основи підприємницької діяльності в Україні, правовий статус суб'єктів господарювання, порядок укладення господарських договорів, засади державного регулювання підприємництва та захисту прав підприємців. У процесі навчання студенти ознайомлюються з основними законодавчими актами, вивчають організаційно-правові форми підприємництва, механізми реєстрації, ліцензування, відповідальності та правозастосування у підприємницькій діяльності.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	
Освітній ступінь	бакалавр
Спеціальність	076 «Підприємництво та торгівля»
Освітня програма	«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Вибіркова
Загальна кількість годин	180
Кількість кредитів ECTS	6
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Екзамен
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти	
	Денна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	4
Семестр	7
Лекційні заняття	30 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.
Лабораторні заняття	-
Самостійна робота	120 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни «Корпоративне та підприємницьке право»

Мета курсу полягає у формуванні системи знань з правового регулювання підприємницької діяльності, організаційно-правових форм здійснення підприємництва; освоєння актів цивільного та господарського законодавства України, які регулюють діяльність суб'єктів господарювання; ознайомлення з підставами виникнення, особливостями здійснення та захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності; після вивчення дисципліни студенти мають опанувати вміння аналізувати діюче законодавство та використовувати отримані знання у практичній діяльності.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сфері підприємницької, торговельної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємництва та торгівлі.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.

ПРН 10. Діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

ПРН 16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур і застосовувати його на практиці.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	тижні	усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1. Загальні положення про підприємницьку діяльність							
Тема 1. Поняття підприємницького права та підприємницької діяльності.	1	12	2	2	-	-	8
Тема 2. Джерела підприємницького права.	2	12	2	2	-	-	8
Тема 3. Суб'єкти підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми здійснення підприємницької діяльності.	3	12	2	2	-	-	8
Тема 4. Правова характеристика окремих видів господарських товариств.	4	12	2	2	-	-	8
Тема 5. Правове регулювання процедури створення суб'єктів господарювання. Процедура легітимації.	5	12	2	2	-	-	8
Разом за модулем 1		60	10	10	-	-	
Модуль 2. Окремі аспекти здійснення підприємницької діяльності							
Тема 6. Майнова основа підприємницької діяльності.	6	12	2	2	-	-	8
Тема 7. Договори в підприємницькій діяльності.	7	12	2	2	-	-	8
Тема 8. Корпоративне управління.	8	12	2	2	-	-	8
Тема 9. Правові підстави зміни учасників суб'єктів господарювання.	9	12	2	2	-	-	8
Тема 10. Правове регулювання процедури припинення суб'єктів господарювання.	10	12	2	2	-	-	8
Тема 11. Процедури поглинання: добровільні та примусові. Поглинання в умовах недружньої конкуренції.	11	12	2	2	-	-	8
Тема 12. Інтелектуальна власність у сфері підприємницької діяльності. Комерційна реклама.	12	12	2	2	-	-	8
Тема 13. Правове регулювання економічної конкуренції.	13	12	2	2			8
Тема 14. Загальні положення трудового права, що застосовуються в підприємницькій діяльності.	14	12	2	2	-	-	8
Тема 15. Поняття та способи захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності.	15	12	2	2	-	-	8
Разом за модулем 2		120	20	20	-		80
Усього годин	180		30	30	-	-	120

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття підприємницького права та підприємницької діяльності	2
2	Джерела підприємницького права	2
3	Суб'єкти підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми здійснення підприємницької діяльності	2
4	Правова характеристика окремих видів господарських товариств	2
5	Правове регулювання процедури створення суб'єктів корпоративних правовідносин. Процедура легітимації	2
6	Майнова основа підприємницької діяльності	2
7	Договори в підприємницькій діяльності	2
8	Корпоративне управління	2
9	Правові підстави зміни учасників суб'єктів господарювання	2
10	Правове регулювання процедури припинення суб'єктів господарювання	2
11	Процедури поглинання: добровільні та примусові. Поглинання в умовах недружньої конкуренції	2
12	Інтелектуальна власність у сфері підприємницької діяльності. Комерційна реклама	2
13	Правове регулювання економічної конкуренції	2
14	Загальні положення трудового права, що застосовуються в підприємницькій діяльності.	2
15	Поняття та способи захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності	2

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття підприємницького права та підприємницької діяльності	2
2	Джерела підприємницького права	2
3	Суб'єкти підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми здійснення підприємницької діяльності	2
4	Правова характеристика окремих видів господарських товариств	2
5	Правове регулювання процедури створення суб'єктів корпоративних правовідносин. Процедура легітимації	2
6	Майнова основа підприємницької діяльності	2
7	Договори в підприємницькій діяльності	2
8	Корпоративне управління	2
9	Правові підстави зміни учасників суб'єктів господарювання	2
10	Правове регулювання процедури припинення суб'єктів господарювання	2
11	Процедури поглинання: добровільні та примусові. Поглинання в умовах недружньої конкуренції	2
12	Інтелектуальна власність у сфері підприємницької діяльності. Комерційна реклама	2
13	Правове регулювання економічної конкуренції	2
14	Загальні положення трудового права, що застосовуються в підприємницькій діяльності	2
15	Поняття та способи захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності	2

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття підприємницького права та підприємницької діяльності	8
2	Джерела підприємницького права	8
3	Суб'єкти підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми здійснення підприємницької діяльності	8
4	Правова характеристика окремих видів господарських товариств	8
5	Правове регулювання процедури створення суб'єктів корпоративних правовідносин. Процедура легітимації	8
6	Майнова основа підприємницької діяльності	8
7	Договори в підприємницькій діяльності	8
8	Корпоративне управління	8
9	Правові підстави зміни учасників суб'єктів господарювання	8
10	Правове регулювання процедури припинення суб'єктів господарювання	8
11	Процедури поглинання: добровільні та примусові. Поглинання в умовах недружньої конкуренції	8
12	Інтелектуальна власність у сфері підприємницької діяльності. Комерційна реклама	8
13	Правове регулювання економічної конкуренції	8
14	Загальні положення трудового права, що застосовуються в підприємницькій діяльності	8
15	Поняття та способи захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності	8

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- модульне тестування;
- захист практичних робіт;
- реферати;
- презентації та виступи на наукових заходах.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Загальні положення про підприємницьку діяльність		
Лекція 1. Поняття підприємницького права та підприємницької діяльності.		-
Семінарське заняття 1. Поняття підприємницького права та підприємницької діяльності.	Знати поняття та види підприємницької діяльності, яка дозволена в Україні, вміти застосовувати норми законодавства під час провадження підприємницької діяльності. Знати, якими джерелами потрібно користуватися при здійсненні підприємницької діяльності. Вміти тлумачити норми міжнародних та вітчизняних джерел підприємницького права.	10
Лекція 2. Джерела підприємницького права.		-
Семінарське заняття 2. Джерела підприємницького права.	Знати поняття корпоративного права. Знати перелік необхідних джерел корпоративного права. Досліджувати співвідношення корпоративного права з іншими галузями права. Вміти тлумачити норми міжнародних та вітчизняних джерел корпоративного права.	10
Лекція 3. Суб'єкти підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми здійснення підприємницької діяльності.		-
Семінарське заняття 3. Суб'єкти підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми здійснення підприємницької діяльності.	Знати загальні поняття та правовий статус суб'єктів корпоративного права.	10
Лекція 4. Правова характеристика окремих видів господарських товариств.		-
Семінарське заняття 4. Правова характеристика окремих видів господарських товариств.	Знати та розуміти загальні положення про правовий статус господарських товариств різної організаційно-правової форми.	10
Лекція 5. Правове регулювання процедури створення суб'єктів		-

корпоративних правовідносин. Процедура легітимації.		
Семінарське заняття 5. Правове регулювання процедури створення суб'єктів корпоративних правовідносин. Процедура легітимації.	Знати поняття і зміст права на створення корпоративного підприємства. Аналізувати законодавство, що регулює відносини із створення корпоративного підприємства.	10
Самостійне завдання 1. Господарські товариства як суб'єкти корпоративних правовідносин.	Студенти опановують вміння користуватися офіційними інтернет-джерелами, що містять загальнодоступну інформацію про господарські товариства як суб'єктів корпоративних правовідносин, способи ознайомлення зі структурою власності публічних та приватних акціонерних товариств.	20
Модульний тест 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Окремі аспекти здійснення підприємницької діяльності		
Лекція 6. Майнова основа підприємницької діяльності		-
Семінарське заняття 6. Майнова основа підприємницької діяльності	Знати, що складає майнову основу підприємницької діяльності, розібратися із поняттям права власності суб'єктів підприємницької діяльності, сформулювати підходи та методи, якими необхідно користуватися при здійсненні підприємницької діяльності	5
Лекція 7. Договори в підприємницькій діяльності.		-
Семінарське заняття 7. Договори в підприємницькій діяльності.	Знати порядок та особливості укладання, виконання та припинення договорів у сфері підприємницької діяльності.	5
Лекція 8. Корпоративне управління.		-
Семінарське заняття 8. Корпоративне управління.	Знати поняття, функції, систему та світові моделі корпоративного управління.	5
Лекція 9. Правові підстави зміни учасників суб'єктів господарювання.		-
Семінарське заняття 9. Правові підстави зміни учасників суб'єктів господарювання.	Знати та вміти аналізувати правові підстави зміни учасників суб'єктів господарювання та оцінювати наслідки.	5
Лекція 10. Правове регулювання процедури припинення суб'єктів господарювання.		-

Семінарське заняття 10. Правове регулювання процедури припинення суб'єктів господарювання.	Знати підстави та правове регулювання процедури припинення суб'єктів господарювання та оцінювати наслідки.	5
Лекція 11. Процедури поглинання: добровільні та примусові. Поглинання в умовах недружньої конкуренції.		-
Семінарське заняття 11. Процедури поглинання: добровільні та примусові. Поглинання в умовах недружньої конкуренції.	Знати основні етапи та види процедур поглинання (M&A), законодавче регулювання і практичні аспекти захисту від недружнього поглинання.	5
Лекція 12. Інтелектуальна власність у сфері підприємницької діяльності. Комерційна реклама.		-
Семінарське заняття 12. Інтелектуальна власність у сфері підприємницької діяльності. Комерційна реклама.	Знати загальні положення про право інтелектуальної власності. Вивчити як співвідноситься право інтелектуальної власності з правом власності.	5
Лекція 13. Правове регулювання економічної конкуренції.		-
Семінарське заняття 13. Правове регулювання економічної конкуренції.	Знати поняття, зміст економічної конкуренції, правове регулювання та наслідки порушення законодавства, що регулює економічну конкуренцію.	5
Лекція 14. Загальні положення трудового права, що застосовуються в підприємницькій діяльності.		-
Семінарське заняття 14. Загальні положення трудового права, що застосовуються в підприємницькій діяльності.	Знати загальні положення трудового права і організацію діяльності підприємця з метою ефективної взаємодії керівника з працівниками підприємства.	5
Лекція 15. Поняття та способи захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності.		-
Семінарське заняття 15. Поняття та способи захисту прав суб'єктів	Знати поняття та способи захисту суб'єктів підприємницької діяльності. Сформулювати підходи	5

підприємницької діяльності.	та методи, якими необхідно користуватися при управлінні підприємницькою діяльністю.	
Самостійне завдання 2. Корпоративне управління.	Студенти опановують вміння користуватися офіційними інтернет-джерелами, що містять загальнодоступну інформацію про моделі корпоративного управління, діляться досвідом використання правових норм в процесі здійснення професійної діяльності.	20
Модульний тест 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Порушення академічної доброчесності не допускається. Дотримання академічної доброчесності студентами та відповідальність за її порушення регулюються Положенням про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік тощо) навчання може відбуватись дистанційно на навчальній платформі Elearn та в он-лайн режимі з використання інтернет-платформ за погодженням із викладачем навчальної дисципліни і деканом факультету

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4606>);

- Бажанова В.О./ Методичні рекомендації щодо підготовки до семінарських занять з дисципліни «Підприємницьке право» для студентів економічного факультету ОС "Бакалавр" 4-го року навчання зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» денної та заочної форми навчання з дисципліни «Підприємницьке право».

- Methodical recommendations for independent preparation for seminars classes in the discipline “Business Law” : for students of the Faculty of Economics of the Bachelor's degree in the 4th year of study in the specialty 076 “Entrepreneurship, Trade and Exchange Activities” for full-time students” / comp. O. Y. Piddubnyi [et al.]. - К. : , 2024. - 254 p.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Корнєєв Ю.В. Підприємницьке право України: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2020. 120 с.

2. Корпоративне право: підручник / Ю.О. Гладь, В.М. Мартин, Ю.Я. Самагальська та ін.; за заг. ред. проф. О.Я. Яворської. Дрогобич: Коло, 2020. 220 с.

3. Рекодифікація цивільного законодавства України: виклики часу : монографія / за заг. ред. Н. С. Кузнєцової. 2-ге вид., доп. та перероб. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 908 с.

4. Господарське право: навч. практикум / кол. авт. [Резворович К. Р., Юнін О. С. та ін.] Дніпро: Видавець Біла К. О., 2021. 507 с.

5. Цікало В.І. Засада пропорційності здійснення корпоративних прав: монографія. Вид. 2-ге, перероблене і доповнене. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 590 с.